

РЕШЕНИЕ

№ 25

гр. София, 22 март 2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
първо наказателно отделение, в открито съдебно заседание на петнадесети
февруари през две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : ХРИСТИНА МИХОВА
ЧЛЕНОВЕ : НЕВЕНА ГРОЗЕВА
БОНКА ЯНКОВА

при секретаря М. Петрова и
с участието на прокурора от ВКП Ивайло Симов,
като разгледа докладваното от съдия Грозева н. д. № 44/2019 г. по описа
за 2019 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба на Л. М. П. чрез
защитника и адв. К. срещу решение от 19.11.2018 г. по внох д № 1031/18 г.
на Софийски Апелативен съд.

В жалбата са заявени касационни основания по чл. 348 ал.1, т.1, т. 2
и т. 3 от НПК.Твърди се, че съдът е допуснал нарушения на материалния
закон и процесуалните правила, изразяващи се в превратна оценка на
доказателствата, довели до неправилно осъждане на подсъдимата.
Наложеното наказание е явно несправедливо, като не са отчетени
предпоставките за приложението на чл. 9, ал. 2 от НК, нито
обстоятелствата позволяващи определянето му при условията на чл. 55 ал.
1 от НК. Направени са алтернативни искания: за отмяна на решението, за
връщане на делото за разглеждане от друг състав на съда, за оправдаване,
за намаляване на наказанието.

В съдебно заседание пред ВКС адв. К. поддържа жалбата с
развитите в нея съображения.

Подс. П. моли да бъде оправдана.

Представителят на ВКП изразява становище, че жалбата е
неоснователна и предлага атакуваното решение да остане в сила.

ВКС първо наказателно отделение, след като изслуша доводите на
страните в рамките на правомощията си в чл. 347, ал.1 от НПК намери
следното:

С присъда №29 от 12.02.2018 г. по нохд № 2607/17 г. СГС е признал
подс. Л. М. П. за виновна в това, че в неустановени дата и час в периода от

15 часа на 29.03.2017 г. до 8,50 ч. на 30.03.2017 г. в сградата Съдебната палата в гр. Раднево, в качеството си на длъжностно лице –съдия в Районен съд – Раднево, в кръга на службата си съставила официален документ – протокол от съдебно заседание, проведено на 29.03.2017 г. по чнд № 95/17 г., в който удостоверила неверни обстоятелства, с цел да бъде използван като доказателство за тези обстоятелства и изявления, поради което и на основание чл. 311, ал.1 във вр. чл. 54, ал.1 от НК и е наложил една година лишаване от свобода.

На основание чл. 66, ал.1 от НК е отложил изпълнението му за срок от три години.

Подсъдимата е осъдена да заплати направените по делото разноски.

По жалба на подсъдимата в САС е образувано внохд№ 1031/18 г.С решение № 452 от 19.11.2018 г., САС е потвърдил изцяло присъдата.

При проверка на изложените в жалбите доводи, ВКС констатира, че въззивният съд не е допуснал нарушение на чл. 13 , чл. 14 и чл. 107 ал. 5 от НПК, като съдебна инстанция е изпълнила задълженията си за разкриване на обективната истина и е направила обективен анализ на доказателствената съвкупност по делото, без да я е интерпретирала превратно или едностранчиво. Не са допуснати нарушение на процесуалния закон, които да дадат основание за отмяна на постановения съдебен акт и за връщане на делото за ново разглеждане. Релевираните от касатора оплаквания за неправилно приложение на материалния закон, в същност, са обосновани с твърдения за неправилна оценка на доказателствения материал, която според него е довела до пороци при формиране на вътрешното убеждение на съставите по същество.В жалбата също така се твърди, че при изграждане на фактическата обстановка по делото съдилищата са се позовали на негодни доказателствени източници, като по този начин са допуснали нарушение на процесуалните правила, в резултат от което направените изводите за виновност на подс. Петрова били необосновани. Касационната инстанция не веднъж е имала повод да отбележи, че необосноваността на съдебния акт не е основание, подлежащо на касационна проверка, а такова се явява начинът, по който съдилищата са формирали своето вътрешно убеждение. Поради това настоящият съдебен състав следва да обсъди онези възражения в жалбата на подсъдимата, в които се съдържа оплакване за нарушение в процесуалната дейност на съставите по същество и твърдения за превратна оценка на доказателствена съвкупност.

Касационната съдебна инстанция не намери основание да се съгласи, че предходните състави са подходили избирателно или тенденциозно към анализа на доказателствата по делото, тъй като изводите им се основават на пълноценен и обективен прочит, при спазване на правилата на формалната логика. За изграждане на вътрешното убеждение са ценени показанията на св. С., Ж., Д., С., Т., И. С. и Д., както и веществените

доказателствени средства и заключенията на назначените експертизи. Основното оплакване в жалбата, което ВКС намира за неоснователно, се свежда до твърдение за процесуална негодност на използвания звукозапис от съдебното заседание и резултатите от назначената въз основа на него СТЕ. В изготвения на хартиен носител запис от флаш –паметта се установява, че тя не съдържа информация за датата на последна промяна, но това не означава, че записът не е оригинален, както твърди защитата. Освен това наличието на няколко файла във флаш-паметта също не може да компрометира становището на вещото лице и показанията на св. С., че се касае за непрекъснат запис от съдебното заседание.

Това е така, тъй като флаш-паметта, която съдържа запис от заседанието на 29.03.2017 г. представлява веществен доказателство, което е приобщено чрез протокол за доброволно предаване от св. С. и е проверено по надлежния процесуален ред – със заключението на СТЕ. От показанията на св. С. и св. Д. се установява, че върху нея е направен първият оригинален запис на заседанието на 29.03.2017 г., като всяка секретарка разполагала със своя флаш-памет и св. С. предала именно, тази върху, която е записано заседанието. Внимателната съпоставка на хронологията на приобщаване на веществените доказателства с информацията от показанията на свидетелите С. и Д., налага извода, че съдържанието на записа от флаш-паметта е прехвърлено от системния администратор на сървъра в съда, след което е създаден записът, върху оптичния носител, на 29.03.2017 г. в 14,33,50 ч.

СТЕ е изследвала 1 брой флаш-памет, поставена в запечатан найлонов джоб, с лепенка, с два печата от 25.04.2017 г. на СГП, с подписи на св. С., прокурор З. и следовател П. и 1 брой оптичен носител с надпис „зала 1, 29.03.2017 г. всички заседания“, като последните не са съдържали наличие на техническо въздействие и са идентични по своето съдържание. Липсата на час и дата на създаване на файловете върху изследваната флаш-памет е намерило логично обяснение от вещото лице в съдебното заседание пред СГС, според което информацията е загубена при боравене с флашката и изваждането и от компютъра.

В тази връзка е неоснователно оплакването, че съдът неправилно е кредитирал показанията и св. С., в които тя твърдяла, че е предала непрекъснат запис от съдебното заседание, а от доказателствата се установявало, обратното. В отговора на въпрос № 3 от заключението на СТЕ е посочено, че изследването на записите от флаш-памет с три файла и файл от оптичния носител - диск „зала 1 29.03.2017 г.“ е показало, че те са създадени непрекъснато, което опровергава възраженията на защитата в жалбата.

На следващо място, лишено от основание е твърдението, че протокол № 58, подписан от св. С., е ползван за нуждите на настоящото производство. Цитираният протокол е създаден по друго дело и не е

подписан от председателя на състава, което го превръща в негодно доказателствено средство, което не позволява отразеното в него да бъде ползвано от съда. Неоснователно се твърди, че в основата на фактическите и правни изводи съдилищата по същество са поставили именно него. Релевантните за обвинението фактически данни са установени въз основа на съвкупната доказателствена маса - от наличните писмени и гласните доказателствени средства, които са оценени съобразно тяхното действително съдържание и относимост към делото. Ето защо настоящият касационен състав прецени, че към процесуалната дейност на съдилищата по същество не може да бъде отправен упрек, тъй като не е допуснато нарушение на процесуалните правила, налагащо отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане.

Възприетите от съдилищата фактически обстоятелства и изведените въз основа на тях правни изводи за съставомерност на инкриминираната престъпна дейност на подс. П. по чл. 311, ал.1 от НК удовлетворяват изискванията на закона, поради което ВКС счете, че не е налице касационно основание по смисъла на чл. 348, ал.1, т. 1 от НПК нарушение на материалния закон. Това е така, не само поради дължостно качество на дееца -съдия в Районен съд – гр. Раднево, но и защото съставеният от подс. П. документ- протокол от съдебното заседание по нчд № 95/17 г. от 29.03.2017 г. е годен предмет на това престъпление –той е официален документ, удостоверителен по своята същност, издаден по установения ред и форма, в кръга на службата и. В него подсъдимата е отразила неверни обстоятелства и изявления на страни и участници в производството, с цел документа да бъде използван като доказателство за тези обстоятелства и изявления. В доктрината и в практиката съществува яснота по въпроса, че само удостоверителни официални документи могат да бъдат предмет на лъжливото документиране и че отговорността за съставянето им се носи тогава, когато неверните обстоятелства или изявления имат правно значение за самия документ и водят до пораждање, изменение или прекратяване на права и правоотношения. В конкретния случай, инкриминираните обстоятелства и изявления се състоят в невярното отразяване в съдебния протокол на обстоятелството, че в съдебното заседание по прекратяване на принудителното лечение на С. Б. е присъствал служебен защитник- адв. Ж., че същият е бил назначен за такъв , както и че страните по делото са взели становище по даване ход на делото, по приемане на СПЕ, по приключване на съдебното дирене и по същество –че са заявили становище за прекратяване на принудителното лечение на освидетелстваната. Лъжливото документиране в протокола от съдебното заседание, касае съществено обстоятелство – участието на адв. Ж. като страна в производството, без той изобщо да е бил в залата. В производството по прекратяване на принудително лечение по чл. 427 и сл. от НПК, присъствието на защитник е абсолютно задължително, поради

наличието на психически недостатък на освидетелствания. Поради това отсъствието на защитник в съдебното заседание е процесуално нарушение, което компрометира законосъобразното провеждане на процедурата и е основание за отмяна на постановения съдебен акт. С вписването на обстоятелства и изявления, които не отговарят на действителността, подсъдимата е целяла да създаде документ, с който да удостовери надлежно проведена процедура, тъй като създаденият от нея протокол от проведеното съдебно заседание е следвало да послужи на страните и на въззивния съд като годно доказателствено средство за начинът и реда на провеждането му, което е и специална цел на престъплението по чл. 311 ал. 1 от НК.

Несъстоятелна е тезата на защитата, че липсва субективна страна на деянието, поради което то е несъставомерно. Становището е аргументирано с това, че в крайна сметка, волята на съда в постановеното определение не е подменена и с него не са засегнати ничии права в производството, като настъпилите правни последици са идентични с постановения въззивен акт от Окръжен Съд -Стара Загора. Посочените доводи не са относими към субективната страна на деянието, а касаят съображения относно неговата обществена опасност, на която съдът ще се спре по нататък. За пълнота касационна инстанция следва да посочи, че застъпената теза за субективна несъставомерност на деянието е правно неиздържана и житейски незащитима. Подсъдимата е съзнавала всички елементи от състава на престъплението –неговата обществена опасност и е целяла настъпването на правните последици, тъй като, като съдия е била наясно, че в протокола от съдебно заседание отразява неверни обстоятелства и изявления, които обективно не са се случили в съдебната зала. Тук не се касае за грешка или заблуда относно действителните участници в процеса, които да изключат умисъла, а за целенасочен акт на създаване на съдебен документ, който обективира неверни обстоятелства, с цел да бъде използван като доказателство за същите обстоятелства и изявления.

Правилно, престъпната деятелност на подсъдимата не е била оценена като „маловажна“ по смисъла на чл. 311, ал. 2 от НК, нито като лишена от обществена опасност по см. чл. 9, ал. 2 от НК, тъй като качество на съдия, изисква обективно и вярно документиране, поради което всяко отклонение от правилата застрашава/уврежда не само документооборота, но и обществените отношения свързани със стабилността в правораздаването. Ето защо не може да се сподели виждането на защитата, че поради липсата на вредни последици, деянието не е обществено опасно и следователно не е престъпление или, че неговата обществена опасност е явно незначителна, поради което не са налице основания за оправдаване на подс. П..

Оплакването за явна несправедливост на наказанието, с което се поддържа касационно основание по чл. 348 ал. 1 т. 3 от НПК, ВКС счете за основателно, тъй като определеното такова лишаване от свобода за срок от една година е несъразмерно тежко, защото не съответства на степента на обществена опасност на деянието и дееца, на смекчаващите отговорността обстоятелства и на целите на чл. 36 от НК. При индивидуализацията му предходните съдебни състави са отдали приоритет на генералната цел пред специалната по чл. 36 от НК, подценили са положителните данни за личността на подсъдимата и наличието на смекчаващи отговорността обстоятелства, които са многобройни и предполагат определянето на по-леко по вид наказание, тъй като в санкционната част на нормата по чл. 311 ал.1 от НК не е предвиден минимум за наказанието лишаване от свобода. Не е съобразено, че не се касае за личност с висока степен на обществена опасност и с трайни престъпни навици, че стореното от нея е инцидентна проява, макар и обществено опасна и че не е довело до причиняване на вредни последици за освидетелстваната, чиито права, поради неучастието на защитник, в крайна сметка не са били засегнати съществено, тъй като постановения от Районния съд съдебен акт е в интерес на лицето. Пререшавайки по същество въпроса, въззивният съд е достигнал до същия извод за необходимост от прекратяване на принудителното лечение. На следващо място не е отчетено, че мотива за извършване на деянието не е користен, че в същност се касае за подценяване естеството на правораздавателната дейност и за negliжиране на служебни задължения, обстоятелства, които могат да бъдат обяснени и с това, че подс. П. е била отстранена от длъжност за продължителен период и това е бил първия и работен ден.

След всичко изложено до тук и след комплексна оценка на обстоятелствата по чл. 54 от НК, настоящият съдебен състав прецени, че следва да упражни правомощията си по чл. 354, ал. 2, т. 1 от НПК и на основание чл. 55 ал.1 т. 1 от НК да замени определеното на подс. Л. П. наказание лишаване от свобода от една година, с пробация, тъй като са налице многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства, като наложи двете задължителни пробационни мерки - задължителна регистрация по настоящ адрес, два пъти седмично за срок от една година и задължителни срещи с пробационен служител за срок от една година. Този вид и размер на наказанието според ВКС в най-пълна степен съответства на степента на обществена опасност на деянието и дееца и е в състояние да изпълни предвидени в чл. 36 от НК цели.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 354 ал.2 т. 1 от НПК,

ВКС- първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ИЗМЕНЯ решение № 452 от 19.11.2018 г. по внохд № 1031/2018 г. по описа на САС, като на основание чл. 55, ал. 1, т. 2, б. Б от НК заменя наложеното на Л. М. П. наказание лишаване от свобода за срок от една година с пробация със задължителна регистрация по настоящ адрес, два пъти седмично за срок от една година и задължителни срещи с пробационен служител за срок от една година.

Потвърждава решението в останалата му част.

Решението е окончателно.

Председател :

Членове : 1.

2.